

EXPUNERE DE MOTIVE

Lege pentru completarea Legii nr. 458/2002 privind calitatea apei potabile

Constituția României garantează dreptul cetățenilor la ocrotirea sănătății și obligă statul să ia măsuri pentru asigurarea igienei și sănătății publice. Acest drept nu poate fi realizat fără dreptul la apă potabilă, care este recunoscut la nivel internațional ca drept fundamental al omului. În acest sens, Rezoluția nr. 64/292 a Adunării generale a Organizației Națiunilor Unite stipulează că *„dreptul la apă potabilă sigură și curată și la salubritate este un drept al omului esențial pentru o viață normală și pentru exercitarea tuturor drepturilor omului”*. Mai mult decât atât, unul dintre obiectivele Agendei 2030 a Organizației Națiunilor Unite pentru Dezvoltare Durabilă este tocmai **asigurarea accesului universal și echitabil la apă potabilă**.

Dreptul la apă potabilă este, de asemenea, unul din principiile noului Pilon european al drepturilor sociale. Astfel, Declarația de la 17 noiembrie 2017 privind drepturile sociale ale cetățenilor europeni, semnată la Gothenburg de Președinții Parlamentului European, Comisiei Europene și Consiliului European, include principiul **„Accesului la serviciile esențiale”**, care prevede că toți cetățenii europeni au dreptul să acceseze servicii esențiale de calitate, inclusiv accesul la apă, la servicii sanitare, energie, transport, servicii financiare și comunicații digitale.

La nivel european, unul din documentele legislative de referință cu privire la calitatea apei este Directiva 98/38/CE privind calitatea apei destinată consumului uman¹, modificată ultima dată prin Directiva (UE) 2015/1787 a Comisiei din 6 octombrie 2015. Aceasta are rolul de a garanta că apa destinată consumului uman este sigură, adică nu conține microorganisme, paraziți sau substanțe dăunătoare sănătății umane. Astfel, Statele Membre au obligația, conform articolului 7 din Directivă, să monitorizeze periodic calitatea apei destinate consumului uman și să ia măsurile necesare pentru a se asigura că apa respectă standarde microbiologice și chimice stabilite în conformitate cu Directiva.

Mai mult, Directiva 98/38/CE privind calitatea apei destinată consumului uman obligă Statele Membre să informeze cetățenii cu privire la calitatea apei pe care aceștia o consumă. Valorile stabilite de articolul 5 al Directivei trebuie respectate *„în cazul apei furnizate printr-o rețea de distribuție, în punctul, din interiorul unei incinte sau al unei unități, în care aceasta curge din robinetele folosite în mod normal pentru consumul uman”* și *„în cazul apei furnizate dintr-un rezervor, în punctul în care aceasta curge din rezervor”*. Altfel spus, **statul este obligat să garanteze calitatea apei pentru cetățeni nu doar la conexiune, ci și la punctul final**.

Având în vedere preocuparea constantă a Uniunii Europene pentru asigurarea accesului echitabil la apă potabilă și creșterea încrederii cetățenilor în apa de la robinet, în contextul

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=legisum%3A128079>

tranziției către o economie circulară, legislația europeană în domeniul calității apei este în curs de revizuire, astfel încât să corespundă cerințelor nevoilor actuale ale cetățenilor. În acest sens, Propunerea de Directivă COM(2017) 753 final a Comisiei Europene către Parlamentul European și Consiliu introduce noi parametri pentru asigurarea calității apei, conform cu recomandările Organizației Mondiale a Sănătății, și în același timp prevede în mod expres obligația Statelor Membre de a monitoriza constant apa destinată consumului uman, pentru a se asigura că aceasta respectă standardele Directivei. În cazul nerespectării standardelor impuse de Directivă, statul ar trebui să investigheze imediat cauza și să se asigure că măsurile de remediere necesare sunt luate cât mai repede posibil pentru a restabili calitatea apei.

La nivel național, Legea nr. 458/2002 privind calitatea apei potabile, republicată, reglementează calitatea apei potabile, fiind un document important din punct de vedere al asigurării sănătății cetățenilor. Legea stabilește anumiți parametri de calitate, stabilind că **apa destinată consumului uman trebuie să corespundă acestora inclusiv la robinetul consumatorului** și să fie monitorizată conform unui program de monitorizare avizat de către autoritatea de sănătate publică județeană, respectiv a municipiului București.

Totuși, în România nu există în prezent o modalitate de a testa gratuit calitatea apei, costul minim al unei analize de apă fiind de 250 lei și variind în funcție de laborator și de numărul de substanțe analizate. În plus, cetățenii au acces redus la informații care privesc calitatea apei pe care o consumă și de cele mai multe ori primesc informații abia în cazul unor accidente de poluare a apelor, aspect relevat de un raport al Curții Europene de Audit în anul 2017 (*Special Report: „Implementing the Drinking Water Directive: water quality and access to it improved in Bulgaria, Hungary and Romania, but investment needs remain substantial”*, p.33).

În aceste condiții, România se află printre ultimele state din Uniunea Europeană în ceea ce privește consumul apei de la robinet, conform statisticilor Eurostat. În prezent, în locul apei de la robinet, românii consumă din ce în ce mai multă apă îmbuteliată, înregistrând o creștere a acestui consum de aproximativ 30% în 5 ani, de la 69 litri pe cap de locuitor în anul 2012, la 90 de litri pe cap de locuitor în anul 2017.

În acest context, prezenta propunere legislativă prevede ca fiecare locuință să beneficieze de o testare anuală gratuită a calității apei, urmând ca probele de apă să fie prelevate de la robinetele din locuința utilizatorului, de către autoritatea de sănătate publică județeană, inclusiv a municipiului București, la cerere. De asemenea, propunerea prevede ca în cazul în care, în urma măsurărilor efectuate, se constată că apa analizată nu se încadrează în valorile prevăzute pentru parametrii de calitate ai apei potabile, utilizatorul beneficiază, la cerere, de un filtru de apă al cărui cost este decontat de primăria din localitate, în anumite condiții.

Astfel, prezenta propunere are rolul de a garanta dreptul fundamental al cetățenilor la apă potabilă și, implicit, dreptul constituțional la ocrotirea sănătății. În primul rând, accesul gratuit

prezenta lege, și anume montarea unui filtru gratuit, își propune să asigure accesul cetățenilor la apă potabilă până la eliminarea cauzelor contaminării apei.

În același timp, prezenta propunere va avea ca efect informarea cetățenilor cu privire la apa pe care o consumă, ceea ce poate duce la creșterea încrederii cetățenilor în apa de la robinet și implicit la creșterea consumului acesteia. Creșterea consumului apei de la robinet și, implicit, scăderea consumului de apă îmbuteliată, pot contribui la reducerea deșeurilor din plastic de unică folosință, reducând astfel impactul negativ pe care consumul plasticului de unică folosință îl are asupra mediului. Aceste efecte preconizate corespund noii Strategii europene privind materialele plastice, respectiv obiectivului 6 de dezvoltare durabilă al Agendei 2030 a Organizației Națiunilor Unite și obiectivelor Acordului de la Paris privind schimbările climatice.

Astfel, supunem prezenta propunere legislativă spre dezbateră și adoptare Parlamentului României.

În numele inițiatorilor:

Cornel Zainea – Deputat USR

Allen Coliban - Senator USR

NR.	SENATOR	SEMNĂTURĂ	PARTID
1.	ALEXANDRESCU VLAD-TUDOR		USR
2.	COLIBAN ALLEN		USR
3.	DINICĂ SILVIA-MONICA		USR
4.	DINU NICOLETA-RAMONA		USR
5.	DIRCĂ GEORGE-EDWARD		USR
6.	FĂLCOI NICU		USR
7.	GHICA CRISTIAN		USR
8.	GOȚIU REMUS-MIHAI		USR
9.	LUNGU DAN		USR
10.	MARUSSI GEORGE-NICOLAE		USR
11.	MIHAIL RADU-MIHAI		USR
12.	PRESADĂ FLORINA-RALUCA		USR
13.	WIENER ADRIAN		USR
14.	PRISNEL ADRIAN-CLAUDIA		USR
15.	Lupeșcu DUMITRU		USR
16.	DORUȘ VLAD EMANUEL		USR
17.	IURISNITI CRISTINA		USR
18.	BENGA TUDOR VLAD		USR
19.	Fălcuș Nicolae		
20.	Buloi Julia		USR
21.	Dan Bocna		USR
22.	Cosette Chichirau		USR
23.	Siboin Delușan		USR
24.	Stelian Ion		USR
25.	CRISTIAN GULINEA		USR
26.	DOP RABES TUDOR		USR
27.	VLAD SERGIU COSMIN		USR
28.	POPESCU NICOLETA DANIEL		USR
29.	Radulescu Dan Adrian		USR
30.			
31.			
32.			
33.			